

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre 5 ft — kr.
Hat hóra 2 ft 50 kr.
Három hóra 1 ft 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Ezves számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban

BARS.



H I R D E T É S E K:

Negyhasáros petit-sor egyszeri közlönet 7 kr.
Ketszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr

A nyiltérben:

minden negyhasáros garmond sor díja 15 k.
Velünk összeköttetésben levő hirdető-írók, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,
—+ vasárnap reggel. +—

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérik utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A tavasz.

Hosszu várakozás után a tavasz végre kezd már kibontakozni a tél négy hónapi járma alól s lassan-lassan új életre ébred a természet és ujult erővel fognak munkához az emberek. A téli napok jók voltak a pihenésre, de a várva-várt tavaszi ébredésnek munkában kell találni bennünket.

Földmivelő országban, minő a mienk, az esztendőnek csak bizonyos részét lehet vagyonszerzésre fordítani.

Egész államháztartásunk roppant költségeit, a melyek már-már mintegy egy millióra rugnak naponta és a magunk szükségleteinek fedezetet kilencz hónap alatt kell megszerezniünk, mert a téli hónapok alatt a föld nem jövedelmez.

De ez a kilencz hónap sem egyforma munka és jövedelmezőség tekintetében. Az ősz a legjövendelműbb. Aránylag a legkevesebb munkát igényli. A tavasz a legerősebb munka kifejtését követeli.

A mezőgazda — ugy szólván — a három tavaszi hónap alatt biztosítja évi megélhetését; ha ezen három hónapot okosan használta ki és lehetőleg idejében fogott dolgához, a többi munkával már könnyebben bánhatik.

Elkésni, helyrehozhatlan károkat okozni a gazdaságban csak tavasszal lehet s azért a tavaszi napok kiaknázása egy földmivelő államban a legnagyobb fontosságú életkérdés.

Hogy iskolákat tarthassunk fel, hogy kaszárnyákat és kórházakat építhessünk, hogy az országnak legyen pénze kulturális célokra, legyen pénze hadi célokra, a melylyel sakkban tarthatja az ellenséget, hogy lehessen új vasutakat építeni, hogy legyen jövedelmező iparunk és kereskedelmünk, hogy polgári jogaink-élvezetében biztosítva legyünk. — az ezekhez megkívántató pénzt majd mind ebben a

három, tavaszi hónapban szerzik meg a hazában, ott a szántóföldeken.

Azért őszinte tisztelet a földműves embernek és tisztelet az ő munkásságának!

De a földmivelő osztály valójában akkor érdemli meg a tiszteletet, ha kötelességeit a haza iránt okos szorgalommal végzi.

Okos szorgalommal, azaz észszerű gazdálkodást követ és honosít meg a maga földjén, ami nagyobb jövedelmezőséget biztosít neki és még hozzá kevesebb munkájába is kerül. Egyképen illik ez a kis- és nagybirtokosokra.

A kisbirtokosok segíthetnek magukon azáltal, ha a kerti, de kivált a gyümölcsfamivelést és baromfitenyésztést honosítják meg, mint a francia- és olaszországi földművesek; a nagybirtokosok pedig, ha a mezőgazdasági ipar különböző ágaival megbárátkoznak és jövedelmeik fölüllegét ezek üzéséhez szükséges befektetésekre fordítják.

A tavasz az idén nagyon későn köszöntött be s ezért a mezei munkának nagy részét érezhetően hátráltatta; de az okos és szorgalmas gazda sietni fog megragadni a kedvező napokat és erejének megkettőzésével iparkodik majd pótolni azt, a mit az idő zordonsága tőle elrabolt.

Tehát munkára fel!

Léva rendezett tanácsu város szervezési szabályrendeletének tervezete.

67. §.

Második tanácsnok csak oly önjogu honpolgár lehet, ki legalább 8 gimnáziumi osztályt végzett s az érettségi vizsgát sikerrel letette.

E tanácsnok az árvaszék rendes ülnöke s — a rendőri ugy a polgármester hatáskörébe törvényileg, az első tanácsnok hatáskörébe szabályrendeletileg bocsátott ügyeket kivéve, a városi hatóság hatósága

TÁRCSA.

Gyöngyélet.

Megkezdődött vármegyénkben a sorozás.

A mult hagyományos szokásai lassanként elvesztik költői színezetüket. Egészen másképp volt hajdan, mikor kötéllel fogták a legényt katonának. Valami nagy igazság nem rejtett a dologban, mert különben nem dolgozták volna:

„A gazdagnak öt-hat fiát nem bántják;
A szegényét, ha egy is van, elfogják.“

A verbunkosok megindultak utcához; csörgött a kard, pengett a sarkantyú, daliás huszárok vig cigánymuzsika mellett lejtették a kábító toborzót. A zene és a jó bor odacsodította a fiataltságot, de még az asszony- és leánynevelés is összeverődött ott s ugyancsak boldog volt, mikor megszólalt a nóta: Már minálunk verbuválnak kötéllel; és asszonyok s leányok örültek, ha a huszár bácsival eljárhatták az andalgót, lassut, ropogást és káliai kettőst. Sorra járta a borosüveg; hanem a mely legény ivott a huszár borából, annak azonnal fejébe nyomták a esákót és vitték.

A nemes ember udvarába nem volt szabad sem bíró uramnak, sem másnak belépni; a gyávábbak odahúzódtak a kötél elől.

Önkénytelenül mosoly feneklik az ember ajkára, ha olvassa egyfelől:

„Ereszsz anyám engem is el,
Szép vitézek seregével . . .!“

másfelől pedig: Már minálunk . . .

Régebben a háboruba vitték a katonát; addig nem is verbuváltak, a mig nem volt szükség katonára; ma csak a kaszárnyába viszik. De talán még a háborútól sem félt ugy a baka, mint attól, hogy gondör haját levágják.

Azelőtt 50 legényből bevált vagy 45; ma 50-ből alig valik be 10. Azelőtt elvitték 12 évre, ma a ceremónia sokkal nagyobb, pedig alig viszik el 2 évre.

Mikor a tavasz kezd kibontakozni a télből, elkövetkezik a sorshuzás. Elszontyorodik a legény, végignéz minden kapufélfát, bucsuzik főtől-fától és megy sorsot huzni; azután a sorssal markában hazamegy.

Mikor pedig lejárt egy-két hét, akkor megy a sorozás alá.

Ez már nagyon komoly dolog. Ezt nem lehet csak ugy szárazon elviselni.

A falutól, utcától, kapufélfától, no meg a leánytól is borral bucsuzik el a legény, mert szükség van a virtusra. De bezzeg a vizitációzn hideg szál a hátába s nagy hirtelen eszébe jutnak a káplár urnak hirhedt gorombásokai.

A kire kimondják a „tauglich“ ot, az nagyot kurjant, hogy mutassa a bátorságát, pedig csak ő tudja, hogy milyen jó dolga volt a szénaboglya tövében.

A kit nem vesznek be, az beáll vigasztalónak, erősítve, hogy: a katonavigan él, a cibillel nem cserél; pedig magában egészen másképp gondolkozik. (Csakhogy itthon maradtunk; hej be jó!)

Pedig gyöngyélet a katonáélet. A czi-

alá tartozó összes tárgyaknak előadója és vezetője.

Hatáskörébe tartoznak különösen:

A város összes pénz- és adóügyeinek gondozása, azokat tárgyzó javaslatok készítése; — a költségvetés, pénztárak s azok számadásainak vizsgálata, — kövezeti, piaci, helypénzszedési, italmérsi, közmunkaügyek; mint az adóhivatal főnöke s a pénztárak közvetlen felügyelője, az ügyész és számvévo közreműködésével váratlanul pénztári vizsgálatokat tart, ezekről jegyzőkönyveket vesz fel, melyeket a polgármesternek jelentés mellett beterjeszt; felügyel, hogy a pénztári fő- és segédkönyvek, számfeljtőkönyvek pontosan vezetessenek, a számadási évet követő hó végeig lezárassanak, ugyanaddig az előző év számadásai elkészíttessenek;

felügyel a birtokváltozások kellő nyilvántartására;

az adó és pénztári hivatal működéséről évnegyedenként jelentést terjeszt a tanácshoz.

Adóügyekben segéde a városi aljegyző.

Mint gazdasági tanácsnok végrehajtja a jogerős költségvetést, intézkedik a közvagyon s a város kezelése alatti alapok biztosítása és hasznosítása iránt;

vezeti a szegényügyet, lelemez és dolgházi ügyeket;

kezele a víz, ut, hidvám és építészeti ügyeket.

Mint gazdasági tanácsnoknak segédei a harmadik és negyedik tanácsnok.

A harmadik és negyedik tanácsnok.

68. §.

Két tanácsnoki állás rendszeresítettik a szakképzettséget nem igénylő ténykedések ellátására.

Ezen harmadik és negyedik tanácsnok azonfölül, hogy segédei a másodtanácsnoknak, egyuttal végrehajtói a szakképzettséget nem igénylő ügyekben adott hatósági, szaktanácsnoki megbízásoknak, kiküldetéseknak.

Tiszteletbeli tanácsnokok.

69. §.

A közélet terén kitűnt városi polgárok

vilnél egy félfejjel magasabb; ez is előny. Gyöngye, női szívek hamarabb megszánják a katonát, mint a civilt; ez is előny.

Ritka az olyan nő, a kinek szívéet egy nyalka katona mozgásba ne hozza.

De nagy különbség van ám katona és katona között.

Az első a huszár. Hiszen a költő is azt mondja:

„Mikor a huszárok esatába indulnak,
Az Isten szeméből örömkönyvek hullnak,
S innen lehet aztán azt kimagyarázni:
Mért szokott a huszár oly gyakran megázni?“

Ha én Isten volnék, csak azt vinném végbe,
Hogy lóháton menne a huszár az égbe.
Mennyecske! ha feléd huszár nyújtja szíját:
Csókold meg a világ első katonáját!“

A huszár után következik a tüzér; ezután a baka, aztán egy nagy esomó bakancs, egy rengeteg pusztaság és végre beláthatlan messzeségből kandikál elő a — furv ézer és végre a — népfelkelő.

Szóval, ne féljetez fiuk a gyöngyélet-től! Ha gorombáskodik is a káplár, majd megvigasztal a szobaczeizus; ha be is tesznek olykor a dutyiba, majd megvigasztal a szakácsné egy csókkal; vagy a-mi ilyenkor még a csóknál is többet ér, — egy-egy libacszombbal, sonkával, kalácssal. ○

Hull az eső lágyan . . .

Hull az az eső lágyan,
Csepp n az eresz . . .

Sírdogál a felhő,
Fájó könye ez.

közül 8 tiszteletbeli tanácsnok választatik a képviselőtestület által, kik mint ilyenek tagjai a képviselőtestületnek és tanácsnak; elfogadhatnak kiküldetéseket, sőt végezhetnek előadói teendőket is, tényleges működésre azonban nem kényszeríthetők.

Fizetést nem, de kiküldetések alkalmából napidíjakat huznak.

Főjegyző.

70. §.

A főjegyző a városi közgyűlések, árvaszéki és tanácsulések, bizottsági értekezletek jegyzőkönyveit vezeti, a hatóság levelezéseit, megkereséseit, felterjesztéseit szerkeszti, rendezi és rendben tartja a városi levéltárt, ellenőrzi az irodai személyzetet és kiadványozást.

Szükség esetén a tanács vagy polgármester által egyes ügyek előadásával is megbízható.

Aljegyző.

71. §.

Az aljegyző helyettesíti — akadályoztatása esetén — a főjegyzőt, s vezeti az adó- és ezzel összefüggő ügyek mehanikus részét.

Tiszti ügyész.

72. §.

A városi ügyész egyuttal árvaszéki ügyész is.

A városi hatóságnak jogtanácsosa, képviseli a várost egytetemes jogügyekben.

Örködik, hogy a gyámhatóság, a tanács és képviselőtestület határozatai a törvénynek és törvényes rendeleteknek megfeleljenek.

Magán gyakorlatot üzhet, de oly teljesítésekért, melyeket mint tiszti ügyész végez — azonkívül, hogy a községen kívüli kiküldetések alkalmával a kiküldő hatóság által esetenként megalapítandó napidíjakat huz, készkiadásainak megtérítését igényelheti — munkadíjat nem követelhet.

A tiszti orvos.

73. §.

A tiszti orvos felügyel a város közegészségi állapotára.

Járványos vagy ragályos betegségek

Harmatos lesz tőle
A fák levele . . .

Tudja Isten, hogy kit
Síratoz cele.

Egy-egy kis esőcsepp
Homlokon talál . . .

Lelkem megrezzen, tán
Értem sírdogál.

Kereék János.

A Rása Vera története.

— Irta: SZALAY GYULA. —

Sütöttek, főztek a Rása portán. Nagy bográciban főtt a paprikától piros halászlé. Rása uram meg a baglasi bort hordta föl a vászonkancsóknak, mert mint jó halászgazdának csak tudnia kellett, hogy átkozott a hal a harmadik vízben. A baromfiak sirtak az udvaron, meri Baliné egy nagy, éles késsel kergette őket, a tűzhelyen pedig már nagy bögrében várt reájuk a forró víz. A pitvarban szikkadt a párolgó friss kenyér s a kemencében pirult a lángos. A czírnos macska meg a fülén felül mosakodott, vendéget várt ő is.

Rása uram ki-kiteintgetett a tornác elejéből a hosszú jegenyés utra, hogy vere már port a Vera kocsija? A várakozásnak minden percze egy órának tűnt fel előtte.

Eközben a bükkösi határon sötét felhők kezdtek tornyosodni, mint a lidércnyomása, ugy nehezedett Rása uram lelkére, amint a felhőket összegyűlni látta. A Verát féltette, hogy megázik.

ről nyervén tudomást, köteles a helyszínen megjelenni, s a betegségek tovább terjedése iránt megfelelő intézkedéseket fogantatni;

a védhímlőoltást eszközölni;

a polgármester vagy rendőrkapitány vagy bíróság felhívására a közegészséget érdeklő jelenségeket figyelemmel kísérni, hullák rendőri megsemmisítését eszközölni, befogottakat, tolonczokat esetenként, a kéjhölgyeket hetenként 2-szer megvizsgálni.

A karuzslás s az egészségre veszélyes szokások meggátlására javaslatot készít;

a városi tanintézetek egészségi viszonyaira felügyel, felügyel a gyógyszerárakra, a tápszerek és italok minőségére, egészségügyi kellekeire.

A városi szegényeket és cselédeket díj nélkül gyógykezeleli.

Az egészségügyi s halálozási viszonyokról jegyzéket vezet; a városi tanácshoz havonként, a vármegyei főorvoshoz évenként jelentést tesz az egészségügyi viszonyokról.

(Folyt. köv.)

Barsvármegyei közgazdasági előadójának 1889-ik évi jelentése.

Lótenyésztés. Vármegyénk lótenyésztése az elmúlt évben nevezetesebb mozzanatokkal, nem tüntet fel. A tenyésztés minősége, a ló nevelése, gondozása körül, valamint a tenésztényekben ez idő szerint változás nem állott be. A vármegyei síkvidékeiről, úgy mint eddig, erősebb hatás, hintós és igás ló mindig javuló minőségben kerül ki, míg a vármegye nagyobb részét képező domb és hegyvidék tenyésztése a kellő anyag híján és az általános elszegényedés következtében, mindinkább hanyatlott. Hágó mén 1889-ben 41 volt elhelyezve, tehát négyvel több, mint a megelőző évben. Kiállítások ezen évben Barsvármegye területén nem jöttek létre, hasonlóan kancza és csikódíjazások sem. Űgetőverseny a szomszédos érsekújvári gyepen tartott, melyben barsi lovak is résztvettek. Az értékesítési viszonyokat illetően a remonta eléggé keresett volt, egyéb lovak azonban, ha még oly jelesek voltak is, vevőre nem találtak, mert a pénzügyi nemcsak nálunk, hanem vásáraink távolvidéki látogatóinál is érezhető.

A lótenyésztés bizottság elnökének eljárása bírálatom tárgya nem lévén, az ő szíves közlését szívesen veszem fel jelentésemben. E szerint az elnök volt Baján a ménék elosztásánál és később a ménék mu-trálásánál, továbbá két ízben Kisbáren és Bábolán a felállított méneket megtekinteni. A bizottság a községi és magánméneket jársonként megtekintette és az alkalmasoknak fedezését engedélyt adott. Továbbá az állami ménék állományát több ízben megsemmisítette és a hiányokra részben a községi előjárásot, részben a mentelep- osztály parancsnokságát figyelmeztette. Befolyt továbbá az érsekújvári lóvásár ren-

dezésére és a katonai ezélokra eszközölt

lőbevásárlásoknál is többször megjelent.

Állategészségügyünk az elmúlt évben nem nyújtott öröndetes képet. Az ország- szerinte duló száj- és körömfájás vármegyénkben az év végével 38 községből jelentetett be és nemcsak a közvetlenül érdekelt tulajdonosoknak, hanem a forgalom mindnem tökéletes szünetelése miatt a vármegyei gazdaközönség összeségének tetemes kárt okozott. Növeltetett ezen csapás sulya köz- igazgatásunk nehézsége által; így pl. az egyszer elrendelt zárlat nem szüntették meg a törvénytörés idejében, hanem elháríthatlan elemi csapáshoz hasonlóan, végtelen hosszú ideig nehezedik a szűjtött községre, kétségbeesve a pénzre szorult és marháján tudni nem bíró népet. Hogy ily kése- delmek mit vonnak maguk után, könnyen elképzelhetjük: jövőben minden ragály teg- konokabbul tagadva és legravaszabban tit- kolva leend, az állategészségügy legnagyobb kárára.

Marhavásáraink, amennyiben a ragály miatt megtarthatók valának, eléggé látogat- tattak, üzleti tekintetben azonban semmikép sem váltak be. Vágásra alkalmas marhát néhány nagyobb birtokos istállóján kívül alig találni nálunk, ezek is legöbnyire a bécsi piacra kerülnek. A kisbirtokos el- esenvezett marhája pedig csak falusi fo- gyasztásra alkalmas, mely utóbbi mindinkább csökken, mert népünk a reá nehezede- tethek nem bírván fedezni, kénytelen a hus- evéstől elszokni.

A néhány létező vágóhid állapotá el- len az állami állatorvos nem paszkodott.

Állattenyésztésünk a régi szomoró ál- lapotban tésed. Valóban elszomorító pl. azon adat, hogy a borjúk létszáma 1886-tól 1888-ig — 7272-ről 5545-re, tehát két év alatt 1727 darabbal csökkent. Hogy az 1889-ben ugy gabonában, mint takarmány- ban beállott rossz termés mennyire rontotta meg állapotainkat a marhalétszáma nézve is, még eddig számokban nem fejezhető ki.

Tenyésztésünk a kisgazdáinknál a mon- dottak nyomán kár beszélni; általános ten- yésztésünk nagyobb birtokosainknál sincs; mindenki saját izlését követi, saját nézetei szerint kíván boldogulni. Hogy és minő okoknál fogva csökkentek hajdan oly nagy tért foglalt juhtenyésztésünk, mult évi je- lentésemben kimutattam; javulás azóta semmi irányban sem mutatkozott. Sertésenyészté- sünk, melynek ugyis meg voltak a maga baj- jai, 1889-ben sokat szenvedett az orbáncz által, mely számos községben az állományt majdnem teljesen kipusztította; sokat szen- vedett továbbá a száj- és körömfájás okozta forgalmi megakadás folytán is.

Az egész országba csapásként nehe- zede rossz termés Barsvármegyét is nagy- mérvben sújtotta. Megszokhattuk volna ugyan a gyenge termésüket, mert 1882 óta ezek szakadatlan sorát kelle látnunk, de a mult év gazdasági eredménye még ezeket se közelíthette meg. Nem is lehetett ez más- képen oly időjárás mellett, a minő 1888. őszétől észlelhető volt. Már az őszi vetés a nagy aszály miatt csak későn kezdethe- tett meg, rövid idő múlva pedig félbesza- kított szüntelen esőzések által, úgy hogy nagyobb részével a gazdák elkészíté-

járult ehhez még azon baj is, hogy az őszi- esők által tömörített talaj tagyatlan állapot- ban került hó alá és így maradt telen át, minek következtében se az őszi, se a ta- vaszi vetés talaja tavaszszal nem volt kellő porhanyós állapotban, a tavaszi vetés is csak későn indult meg. Áprilisban eső és fagy váltakozott, úgy hogy a tavaszi vetés csak elkésve eszközölthetett, az ugyis gyenge őszi vetés pedig sehogy sem fejlőd- hetett. A sok csapást tetézte az egész május havában délkeleti légáramlatok által előidézt, óriási hőség és szárazság; a hő- mérő majdnem az egész hónapban 30—35° C-ra szállott fel árnyékban, kisebb pártás- esők is csak ritka helyen voltak. Ily idő- járás nagyon kedvező lehet a forró égeli terményeire nézve, de a mieinket alaposan tönkre tette; őszi gabonáink hirtelenül szárbá, illetőleg kalászába hajtottak, a nélkül, hogy megbokrosodhattak volna, tavaszi vetéseink pedig, a hol a pártás esők nem jártak volt, kiégték, a hol jártak, a rozsa által elpuszt- itattak. Ezen időtől kezdve ősz derekái majdnem szakadatlanul aszály uralkodott, mely a kapás és takarmánynövényeinkbe helyezte reményeinket is megsemmisítette; szóval, az egész év oly csapás volt gazdái- nkra, minőre alig emlékeznek vissza.

A selyemtenyésztés terjedésére nézve némi mozzanatot jegyezhetünk fel, amennyi- ben a vármegyei falkola-felügyelőnek mű- ködését megállapító vármegyei szabályren- deletben meghagyott, hogy azon közsé- gekben, hol a talaj az eperfényesztésre kedvező, abból elegendő számu csemetét neveltesen és terjeszzen. Természetesen virágzó selyemtermeléstől még nagyon tá- vol állunk.

A fatenyésztést és gyümölcsészetet il- letően nem haladást, de hátrassást kell je- leznünk. A mezőgazdasági terményekre oly kedvezőtlen 1889-ik év a gyümölcsfák- nak sem kedvezett, tökéletesen meddők mara- tak. Oka ennek a favirágzás alkalmával hirtelen berontó forró szelek hatásában ke- resendő, melyek a virágokat vagy már kép- ződött zsenge gyümölcsöt leperzseltek (nem bírva a virág vagy gyümölcs szervezete a nedvességet oly gyorsan pótolni, mint azt a száraz forró szél magával ragadta), követ- kezett erre a pusztító rovaroknak, különö- sen az erdei hernyónak (bombyx dispar) oly mérvű fellépte, minőre a legöregebb emberek sem emlékeznek. Így nemcsak 1889- ben nem volt, de még a reá következő év- ben is algha lesz gyümölcstermelés és a mi még rosszabb: a gyümölcstermelés felé irányuló kis rokoaszenv is lelohadt.

Méhészteink 1889-ben szintén súlyos csapások érték. Az igen hosszú telet rögtön forró nyár, ezt pedig aszályos ősz váltotta fel, így a méhápul szolgáló virány semmi- képen se volt kielégítő, úgy hogy nemcsak a gyűjtés alig adott felesleget, de a család- dok száma is tetemesen megcsökkent. 1889. sem volt tehát oly év, mely a méhészet terjesztésére, költséges beruházásokra ösz- tönözte volna népünket. Ily viszonyok közt a méhészeti vándortanító minden faradozása meddő marad.

Kísérletek a gazdasági eredmények le- hető fokozása végett 1889-ben még a meg- előző éveknél is kisebb mérvben eszközöl-

tettek; leszámítva a lévai uradalmat, oly- nemű nevezetesebb tevékenység nem is jutott tudomásomra. Oka ennek nem keres- hető az ily kísérletekre megkívánt szakkép- zettségi hiányában, hanem azon szomorú körülményben, hogy gazdáink pénzereje vékép kimerült és foké az 1888-ik évben a helyely közel nagyobb mennyiségben alkalmazott műtrágya a kedvezőtlen időjá- rási viszonyok közt csaknem eredmény- telen volt.

Éghajlatunk a lefolyt évtizedben sok irányban kimutatta rendes gazdasági üzemre oly kedvezőtlen szeszélyességét, fő hibájá- nak azonban az tünt fel minden alapos megfigyelő előtt, hogy tavasz és ősz az év- szakok sorából mindinkább kiszorultak, aszályos nyarat korán beálló tél követett, mely roppant hosszúra kinyulván, ismét csak száraz, forró, nyári idő által váltottat fel. Se az egyik, se a másik állapot a növény- táp felvételére nem kedvező és így nem lehet csodálkozni, ha ilyen viszonyok közt a műtrágya alkalmazása se jár azon haszon- nal, minővel Nyugat-Európa alkalmasabb éghajlata alatt.

De még oly — fájdalom most már csak kivételes — években, midőn ősz és tavasz nemcsak a naptárban szerepelnek, hanem mintaszerűen is viselik magukat, a műtrágyázás eszközlése még mindig sokkal drágábbnak tűnik fel, mint nyugoti szomszédainknál. Ezeknél ugyanis a gazdasági termény a szigorú, csakis az ország érdekét ismerő vámrendszer fo-lyán sokkal magasabb árak örveid, mint nálunk, a műtrágyázás költségeit tehát jobban elbirja. Másrészt nyugoti szomszédaink a műtrágya forrásait hoz az olyannyira elterjedt műtrágya-gyárak következtében jutányosabban hozzáférhetnek mint Magyarország. Nem esoda azután, ha nyugati szomszédainknál a műtrágya alkalmazása rendszeressé vált; sőt nyomós ad- atok alapján nem átalom azon meggyőződé- semet is nyilvánítani, miszerint azok, ha termelésüket kiterjedt műtrágyázás által oly nagy mérvben emelni nem sikerül, a gazdaságukat megbénító súlyos védvámot nem is hozták volna be.

A káros rovarok terjedése ellen újabb intézkedések nálunk nem jöttek létre. A régi ilyenmű intézkedések pedig nem vol- tak alkalmasak az 1889-ben hallatlan mérv- ben fellépő pusztító rovarokat megfékezni. Minden faradozás a kártékony rovarok ki- irtására meddő maradand, míg az az erdőre nem fog kiterjesztetni. Minden erdő foglal- magában oly fákat vagy cserjéket, melyek a mezőgazdasátnak és gyümölcsészetnek ártó ellenség kedvelt tartózkodási helyei, szaporodásának fontos tényezői. De igen gyakran találkoznak egész állabokkal, melyek a legkártékonyabb hernyóknak és rovaroknak kedvelt, szaporodásukat előmoz- dító nyant és táp'álokat szolgáltatnak; ilyen p. o a cserfa, mely nélkül a csere- bogár és erdei hernyó (bombyx dispar) vi- dékünkön sújtó csapása nem is válhatnék. Ha a hernyók és rovarok által okozott károkat komolyan megszorítani akarjuk, mellözhetlenül szükségesek oly intézkedések, melyeknél fogva a kártékony rovarok sza- porodása az erdőterületeken is gátoltassék, a rovar és hernyó főtanyái, legyenek azok

Majd feltámadt a szél is s a sűrű por- felleg kavargva szaladt végig az egész al- szögön s közbe kövér esőcseppek hullottak a szomszéd földre. Rása Gergely uram mintha tükön állott volna.

— Most, most esik, mikor a Vera jön! . . .

Az ég dörgött, a zápor mind jobban megeredt s egy hatalmas villám es-pott le a bükkösi határba s megreszkedtetten az egész levegőt, midőn a kocsi árázva befordult a Rása portára.

A Vera szállott le róla.

Az öreg Rása kirohant, hogy keblére ölelje a Verát s midőn ölelésre tárta ki két karját, a Vera térdre esett előtte a sárba.

— Tiporj, tiporj bele, nyögte fájdal- masan.

Rása Gergelyvel nagyot fordult a világ s kövé meredten nézte a sárban vo- nagló anyát s a síró gyermeket, kit a Vera keblén melengtetett.

A háziak lélekzetüket visszafojtva, megdöbbenve nézték a büszke Rása Ger- gely irtoztató kinjait.

— Menj, menj, vidd azt a síró po- rontyot, ne szentségtelenítsd meg az én tisztá küszöbömet. Menj, nem ismerlek. Nem vagyok apád — nyögte Rása Gergely — s megfogta a Vera kezét, odavonozta a pitvarajtóba s kilökte az utcza sárába.

Az ég haragosan dörgött bele az öb- lős levegőbe, a szél süvöltve nyargalt ke- resztül a határon, a Balaton mormolt s a hatalmas hullámok tajtékban hengergették a habitát, a megriadt kuszvágó és sirály riadva röpöködött a nádras felett, a zápor kopogva verte az ablakokat.

Rása Gergely pedig fagyasztó kinjával leszögezve ült a fölterített asztalnál; fázott,

didergett s mereven bámult a szoba egyik szögletébe. Majd hirtelen felugrott s a díofa almárium elé ment s egy képet vett ki belőle.

— Szép volt, ezudar volt . . . Hej az a város . . . város . . . — morogta — vak voltál Rása, vak, bekötötték a szemé- det, selyemmel kötötték be. Bolond vagy, vén bolond, elvették az eszedet, pénzzel vették el. Szívtelen vagy öreg, ellopták a szívedet szép szóval, hízlegessél.

Aztán ledobta a képet és megtiporta a csizmája sarkával. Majd kirántott az al- máriumból egy mirtuskoszorút, a mit a Verának szánt s összetépte s agyongázolta a rámás csizma patkójával.

A terített asztal és az öblös kanesó ránevettek a dübögő Rására.

— Sirjátok, temetés van! — kiáltott fel a vén Rása s lekapva a szögrol a czi- béket, szétesapott vele az asztalon s a baglasi bor a széttört cserepek közt utat törve, vér színben könyezett le a himes asztalterítőről . . . A szegény Vera meg- bucsut vett a kapufélfától, megcsókolta a szülői ház küszöbét s a rádobott sarat le- mosta könyeivel. Betakarta azt a síró po- rontyot s eltávozott.

Minden lépésnél visszanezött, minden lépésnél majd a szíve szakadt meg. Az ut- czán nem volt egy lélek sem, olyan jól esett a Vera lelkének, legalább kinos vonaglását nem látta senkison. A szél csak süvöltött, a tavozó könyes szemek közé verte a leté- ptt faleveleket, de a Vera nem vette észre, hanem keblére szorította didergő gyermekét és sietett ki a faluból.

A temetőbe ment. Ott letérdelt az édes anyja sírjára, a keresztfa koszorujából letépett egy hervadt virágot s aztán átlépte

a berendi határt. Lábát sebzé a durva gö- röngy, szép haját összekuszálta a szél, fehér vállát véresre karczolta a bokor tuskéje s lábái nyomát befodta a felkavart, fonnyadt falevél.

* * *

Rása Gergely egy szép napon a bokor- gazdaságot átadta Csoma Ferencznek, amugy is sok gondja volt, pedig eléggé oszlatta gondülő, baglasi borral. Eleget tudna be- szelni róla az egész falu, mert a vén Rása dévaj nótáitól hangzik most éjjelenként az egész alszög s durva kiáltásai felverik a nyugvó szomszédokat. Utána sipit utca- hosszát a klarinét, utána sir a hegedű, meg a kis bőgő.

— Pusztul, egyre pusztul a vén Rása gazdag portája! sugdosták egymásnak a falusiak.

— Hej, nem sokáig viszi ezt az életet a vén Rása! — szokta volt mondogatni a Cserepesné nagyasszonyom, ha a falu kores- mája előtt elment.

S igazat is mondott, most, az egyszer! . . .

A betegség belátogatott a csöndes emberhez is s a vén Rása, ott virasztott almatlanul, mindenkitől elhagyatva a kes- keny lélszán.

— Csak a Vera volna most itthon! — sohajtott fel néha bánatában.

Künn a harangok zugtak, az alszögi kis templomban a nép énekelt. A révedező hangok áttörtek a falakon a vén Rásához. A vén Rása ráfigyelt az ismerős énekre, a husvéti ének volt az, alleluja!

Ünnep volt, nagy ünnep, a feltámadás, a megújulás nagy ünnepe. Az ablakon át- tört az első meleg napsugár, a madárhang behangzott az eresz alól, a tavasz illata át- szűrődött a szoba dohos levegőjén. Örven- dett minden, felujult az egész természet, a

legutolsó fereg is előbukik s csak a vén Rása küzd nehéz tusát a halállal.

A libbenő levegő áthozza hozzá az orgona hangját, mely a győzelmet hirdeti ma a halál felett. A vén Rásának könyek jönnek a szemébe s keresztbe teszi kezét a hörgő mellén . . .

A vén Rása ajka valami imát mor- mol . . .

Úgy érzi, mintha az ajtó kinyírna, mintha valami szokatlan fény töltené be az egész szobát . . .

— Vera! . . . Vera! . . . kiáltott szíve mélyéből a vén Rása.

Az a sárba dobott leány, az a cza- dar, odatértelt a kinlódo beteg ágyához, összecsókolta annak lázas homlokát, kö- nyeivel mosta annak galambösz fürteit s ott virasztott önfeláldozólag hosszú, kinos éjekeket a beteg Rása agya mellett.

Ilyen önfeláldozó ápolás mellett az öreg Rásának nem lehetett meghalnia, a Vera kirabolta a halá kezéből.

Mikor a vén Rása meggyógyult, a Vera összeszedte a czók-mókját, de abban több nem suhogott a selyem.

— Vera, mit akarsz? kérdezte az öreg Rása.

— Elmegyek! — felelt a Vera kö- nyező szemekkel.

— Nem, nem, nem eresztelek! — szakadt fel az öreg Rása kebléből, szeméi vad tüzben forogtak s fenyegedve emelte fel görcsösen ökölbe szorított jobbát.

— A város . . . a város . . . — dörögte — de te azért jó vagy, a te szí- ved a régi, maradj itt a csöndes falon, fe- kete az én kenyerem, de édes, daróc az én ruhám, de szív van alatta. Vera, Vera, jer, zokogd ki magadat itt a szíveimen! . . .

(Vége.)

szórványosan vagy egész állatokban képviselve, kiirtassanak.

Szállításügy. Állami utaink állapota jó. Vármegyei és községi utvonalaink legtöbbnyire már oly kedvező állapotba jutottak, minővel Magyarországon kevés törvényhatóság dicsekedhetik.

Vasuti közlekedésünk kívánni valót hagy maga után.

Munkásügy. A mezőgazdaság körül alkalmazott munkás állapotát illetőleg úgy áll a dolog, hogy a nem szegődményes mezőgazdasági munkásnak az év részében van keresete, az év másik részében pedig nincs; az így egy napra eső átlagos jövedelem semmiképen sem elegendő arra, hogy a munkás családjával együtt szükségleteit fedezze. Sok munkás ezen türelmetlen állapotok elől a fővárosba menekül, hol aztan elzülük és testileg, lelkileg mint rom kerül haza.

Barsvármegye mezőgazdasági munkásainak egy kis része segít magán az által, hogy a mezőgazdaságnál nem értékesíthető idejét az Aranyos-Maróth melletti szövőgyárban tölti. Habár az itt megszerzhető munkabér nem magas, mégis sok szükségletet segít fedezni és a család gyengébb tagjai is kereshetnek.

Gazdasági gyárak dolgában sem fényesek állapotaink. Létezik a lévai uradalomban 6 pépaszövőgyár, 2 finomító és P. Málason 1 tenge-részgyár.

Kulturterméki működés számára nyílnék ugyan elég tér, de miként már tavaly kifejtém, az általános pénzühiány minden talajjavítási műveletet akadályoz.

A halászat Barsvármegyében annyira jelentéktelen, hogy a néhány pénzesember szükséglete a szomszéd vármegyéből behozott áruval fedeztetik.

Budapest, 1891. április 2-án.

Husvét után. — Április elseje. — A szabadságharc szobor pályázata. — Hölgyek, mint műbírók.

Hát uram, ezt is megadtad érniük. Csak hogy a' van a dologban, hogy bizony nem sokat ért ez a husvét. Az északi szél, a hó, az eső valóságos áprilist jaratott velünk. Szegény, jó falusiak. Gondoltam magamban, az a sok szép virágszál öntözetlen maradt, most nem fognak szépen nőni és virulni. Sokszor, mikor „suhancz legénykoromban” a falun töltöttem a husvétit ünnepeket, magam is segítettem a falu bimbóit megöntözgetni, hogyha tán valamelyik az én számomra nyílna ki. Délután aztan megeredt a dicsekedés a lányok között. Mindegyik sokat kapott, már t. i. vizet. Mi'yen irigykedés támadt aztán közöttük, h. az egyiket kiválóan nagyon megöntözték, mert az annyival szebb lett, mint a többi.

Furcsa egy gondolkodás ugyan, de úgy van. A magyar parasztnak még a gondolkodásmódja is eredeti. Hát mikor azt mondja a kis lány az édes anyjának szemét le-sütve és a füle hegyéig elpirulva:

— Édes szülém. Engem az a Pista gyerek nagyon jó szemmel néz.

— Honnan tudod?

— Hát tegnap, mikor a malomban öröltünk, hátulról ramhuzott egy üres zsák-kal és azt mondta: „Ejnye Incei lelkem, milyen jó ütés esik reád!”

Akkurát ilyen a husvét. A ki legtöbb viz-t kap, az a legszebb. De van ám azért ebben is logika, mert a legszebbet minden legény meg akarja öntözni és így igen természetesen, hogy nem igen fukarkodnak rá a legények a vízzel.

No hát hiszen a vízben mi sem szenvedtünk szükségletet. Sok is volt a jóból. A főváros utcáiról egész ünnepek alatt alig tudott eltakarodni a víz. Az ég is megöntözte a földet. De hát el is kell neki, mert bizony sok rajta a szenny. Aztán meg majd megvette az embert az Isten hidege. Tessék aztan ebben az időben öntözni. Szegény szép virágszálak! Öntözetlen a virág, nem jó lesz a tavasz.

Különben sem sokat ér ez. Megöntöz minket a vízvezeteki csapos, ha felénk fordítja a csapot, de az mitsem változtat a dologon. Felfordult ez a világ fenekestül. Az idén megértük azt, amire a legöregebb embereink sem emlékeznek, a fehér husvétet. Az ország több helyéről írták, hogy hó esett az ünnepek alatt.

Szép eset. Gondoltam magamban. Tegnap egy eltévedt fecskét láttam, mely az őszszel elhagyott fészket kereste a házunk ereszé alatt. Tudom csodálkozok szegény, hogy még mindig alszik a természet. Az ibolya az idén nagyon későn nyitja fel kék szemét.

Az ő fészke is még rideg. Még bizony a határban hallani a varju káromását. A fák száraz bordái között átsuhanó szél még nagyon hideg a madárnak. Szegény fecske! veled ugyan megjáratták a bolondját. Nem hiába, hogy április elseje van.

Április elseje! Hogy kitette ezt a napot a világbolondítás örök dátumává, azt ugyan nem tudják maig sem kitalálni, ámbátor eléggé szidta az a hordár, a kit felöltöztettek azzal, hogy a harmadik utcában hívják, s mikor aztán lóhalálban futva, oda-ért, akkor látta, hogy április elejét jarat-ták vele. Ezen a napon szabadalma van az egyiknek, hogy a másikat lóvá tehesse, ha ugyan hagyja magát. Ha aztán elsül a rava-sz intrika, mely elejü lábáról a leghig-gadtabb tudós is, van kacagás hegyen-

völgyön, utoljára még annak is kell nevetni, a kit kajánul felöltöztettek.

Az akadémiának dísztermében már ki vannak állítva a szabadságharc szobráinak pályaművei. Őszesen kilencz kiváló magyar szobrász pályázott. Nagy közönség nézi naponta a csinos pályamunkákat, melyek nagyobb részint az andrássy-uti oktagonra vannak tervezve. A bíráló bizottság most a fejét töri, hogy melyiknek adják a pálmát. Strobl, Zala, Róna és a többiek közül néhez a választás. De hát a bíráló bizottság is helyben hagyná a választást, a mint tegnapelőtt a hölgyek ítélték, hát már meg volna oldva a kérdés. Róna József szobrára valamelyik műértő hölgy egy kis ibolya-csokrot helyezett. Nemsokára egész halom virág borította a szobrot. A hölgyeknek tehát Róna szobra tetszett legjobban, csak-hogy a keményfejú tudósok és művészekből álló bíráló bizottság, hogy fog ítélni, az még kérdés, mert azokkal nem olyan könnyű boldogulni.

De hát a mit azok beszélnek, az a helyes. Jászay Mari Elektrája hiába tetszik a publikumnak, ha nem tetszik az akadé-mikus Gyulainak.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

Az új negyedév kezdetével kérjük elő-fizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt intézkedni sziveskedjenek, nehogy — késedelem miatt — a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. — Helyben az előfizetések eszközölésével a lap kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

Kaszinó-estély. A lévai kaszinó tegnap tartotta ezen ciklusban utolsó estélyét, mely a szép siker tekintetében méltán sorakozik az egyesület leglátogatottabb s legkedélyesebb estélyei közé. — Az estély méltatására lapunk jövő számában még visszatérünk.

Eljegyzés. Szapáry Irma gróf-kisasszonyt, Szapáry Gyula gróf miniszterelnök leányát, mult hó 30-án eljegyezte Révay Simon báró, a ki a mellett hogy vármegyénk egyik földbirtokosa, igen rokonszenves és kedvelt alakja a főuri világnak és előkelő modorával és lekötő szíves-ségével mindenki tiszteletét bírja. A meny-asszony 18 éves, a vőlegény 26. — Állandó boldogság kísérje frigyüket!

Áthelyezés. Fercsák Ferencz a lévai adóhivatal ügybuzgó ellenőre, saját kérésre folytán hasonló minőségben az alsó-kubini adóhivatalhoz lön áthelyezve. — Helyét Zsolnay József az alsó-kubini adóhivatal ellenőre, ifjúságunk egyik kedvelt tagja tölti be. — Üdvözlőjük mindkettőt vagyuk teljesülése alkalmából.

Gyászhir. Sztikéy István, kegyes-rendi áldozópap, házi másodfőnök és nyug-gimn. rendes tanár, mult hó 31-én, életének 76. s áldozópapságának 50 ik évében, hosszas szenvedés után, végegyengülésben elhunyt Nyitra. A boldogult egy felszabadot töltött el az ifjúság nevelésének terhes munkájában. A lévai gimnáziumnál két ízben működött, még pedig évek hosszu során át. Nyugalmatlata után is igen gyakran jött Levára; irthon érezte magát körünkben, hol egy egész nemzedék a legőszintebb részvétellel tájlatja a derék tanár elhunytát, kinek egész élete az emberiség boldogítására és Isten dicsőségére vala szentelve. — Áldás és béke porain! — A nyitrai kegyes-rendi társbáz tagjai a következő gyászjelentésben tudatják szeretett rendiársuk elhunytát: „A nyitrai kegyes-tanítórendi társ-ház tagjai megtört szívvel tudatják szeretett rendiársuknak nagytiszteletű Sztikéy István kegyes-tanítórendi áldozópapnak, házi másodfőnök és lelkiatyának, nyug. gimn. rendes tanárnak folyó hó 31-én reggeli 5 1/2 órakor a halotti szentségek ájtatos fölvétele után, korának 76, szerzetesi életének 59, áldozópapságának 50. évében, hosszas szenvedés után, végegyengülés következtében történt csendes elhunytát. Az istenben boldogultnak hült testei ápril hó 1-én dél-utáni 4 órakor fognak a nyitrai városi sir-kerében a kegyes-tanítórendiek sirboltjában örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise-áldozatok ugyanazon nap reggeli 9 órakor mutattatnak be a kegyes-tanító-rendiek templomában. Nyitra, 1891. évi márczius hó 31-én. Az örök világosság fényeskedjék neki!”

Kisdodó mint husvét ajándék. Bende Imre, besztercebányai püspök — mint lapunknak írják — szép husvét ajándékot adott Szent Kereszt városának. Saját költségen kisdodót állított fel. Egy szép épületet adott át s 2000 frt költséggel azt az óvó cseljaira átalakította; az óvónő fizetését is évi 300 frttal sajátjából biztosította. Az óvó természetesen magyar lesz, a mi nem csekély jelentőségű vármegyénk e kis városkájában, a melynek lakosságát a nagylelkű püspök örök hála-ra kötelezte maga iránt.

Fillokszera. A velünk szomszédos Dobó-Bereka lja községének szőlőben a fillokszera jelenléte hivatalosan megállapítván, a nevezett község határa zár alá helyeztetett.

Hegedűművész. — Schreier Sán-

dor szegedi hegedűművész idözött városunk-ban, ki bámulatos technikájával s a legnehe-zebb műdarabok precíz előadásával, valamint a magyar melódiák érzésteljes kifejezésével teljesen meghódította műértő közönségünket. — Mint értesülünk — a művész vidéki ki-rándulásából visszatérve — az „Oroszlán” fogadó nagytermében még tart egy elő-adást, melyre a nemes élvezelekre vagyó közönségünk figyelmét előre is felhívjuk.

Az újbányai kisdodóvoha — mint értesülünk — nem bírnak óvónőt kapni s így az intézetet e miatt még nem lehetett megnyitni. Érthető-e jelenség, mert hiszen Újbányán igen kellemes társadalmi viszonyok uralkodnak, a megélhetés olcsó, az éghajlat egészséges. Jó volna, ha ezen jelenségből sürgősen vonnák le az intéző körök a helyes konzekvenciákat és siet-nének a bajon segíteni, mert ha életbe lép a kisdodóvási törvény, akkor éppen nem lesz lehetséges kivált képesített óvónőket kapni.

A vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslatot, a legfelsőbb szentesítéssel ellátva, a legközelebbi napokban fogják ki-hirdetni. A kereskedelmi miniszteriumban már elkészültek a törvény alkalmazásáról intézkedő rendelet kidolgozásával. Ennek különös fontossága abban rejlik, hogy fel van benne sorolva minden egyes kivételes iparág, mely nem tartozik e törvény rendelkezései alá.

A gazdák figyelmét a földmívelés-ügyi miniszterium felhívja arra, hogy e miniszterium az 1892-diki tavaszra eredeti angol Chevalier- és más árapfélék vetőmag-jának beszerzését tervezze s a ki ilyen vető-magot birtni kíván, folyó évi május hó 15-ig jelentkezhetik a miniszteriumnál; egy-egy métermázsza ilyen árpa mintegy 34 frtba kerül.

Tanítók figyelmébe. A balaton-fürdői és stódszi fürdők igazgatósága azokat az érkezővendégyereket, melyekben az előző években részesültek a néptanítók, az ez évi fürdőszakra is kiterjeszti.

A pezsgőgyártás hazánkban 1885. óta örvendetes lendületet vett és örömmel konstatalhatjuk, hogy a magyar pezsgő-nemcsak jó, de a jobb fajta francia pezsgő-vel is kiállja a versenyt. Ezt a kellő tökebefektetés- és értelmes kezelésnek kö-szönhetjük, s ezek remélni engedik, hogy a mostani 1.300.000 palackz produkció emel-kedni fog a jövőben.

Lévai márczius hónapban meghal-tak. Bernőczy Teréz, élt 58 évet; Stefko Béla, élt 21 1/2 évet; Fromberger József, szül. Pápes Berta, élt 66 évet; özvegy Krész Antalné, szül. Kaveggia Anna, élt 38 évet; Stipka András, élt 42 évet; Rakovszki Vilma, élt 3/4 évet; Várady Mihályné, szül. Prainer Aloizina, élt 40 évet; Keckeméti Sándor, élt 14 1/2 évet; Akucs Károly, élt 3 1/2 évet; Csernicsék Amália, élt 1 évet; Rosko József, élt 45 évet; Nyulász Lajos, élt 4 1/2 évet; Gruber Ferencz, élt 32 évet; Engel Adolf, élt 49 évet.

Mulatságos fogadás. Utóbbi időben egy hét körül álló játékok fogadásra adott okot. A multkor is egy asztaltársaság öt percz alatt nem volt képes a fejtettőre köveit a skatulyába visszarakni és egymás-után elvesztették fogadásukat. A fejtettőre játékokhoz mellékeltem oly alakokat tartal-maz, melyek legtöbbje valódi fejtőest okoz. A veres borgeznyal ellátott fejtettőre darabonként 35 krba kerül és a legtöbb játékszer kereskedésben kapható. Mi ezen rendkívül mulatságos játékokat nagyon ajánl-hatjuk.

RÖVIDHIREK. — Az akadémia vagyona a legutóbbi évtizedben félmillió forinttal gyarapodott. — **Walszer Ferencz** budapesti gyárában e napokban készült el a tizezeredik tízi fcskendő s ennek alkalmából a jövő hónapban a gyár ünnepélyt rendez. — **A kivándorlási ügynökök,** mióta a hatóságok szigorubbán ügyelnek a ham-burgi utirányra, Fiume felé kezdik terelni a kivándorókat. — **A zágrabi érseklőlt.** A zágrabi érseki székre, mint a lapok írják, — Bende Imre, besztercebányai püspök van kizemelve. — **A komáromi állandó hid** építését már e napokban megkezdik s a hidnak jövő évi augusztusra kell elkészülnie.

Az influenza új fajtája lépett fel Bécsben, leginkább torokbajjal jár; de nem heves és 5 nap alatt elműik. — **Égiháboru** volt hullát hétfőjén este Léván, menydörgés, villámlás és nagy esővel, mely egy óráig tartott. — **A közigazgatás államosítása** néhány kisebb vármegyének megszüntetését vonja maga után, melyek a szomszédos vármegyei törvényhatóságok területeivel fognak egyesítettetni. — **Bulgaria fővárosában,** Szófiában, Beltsov pénzügyminisztert, a ki Stambulov miniszterelnök kíséretében lakása felé haladt, ma egy hete, nyílt utcán lelőtték. A gyilkosságban — mint a lapok írják — politikai háttere van.

Első eset a főpóstán. A tavaszi évad beálltával az élénk üzleti forgalom — igen természetesen — sok dolgot ad a főpósta szállítási osztályának. Az ilyenkor póstára küldött: szállítmányok legnagyobb részét a magkereskedők szolgáltatják, a kiknek üz-lete, különösen az utóbbi években, élénk lendületet vett. Bármily nagy volt azonban már évek óta tavasz kezdetén a forgalom, mindeddig nem fordult elő, hogy egyetlen czég egy s ugyanazon napon ezer csomagot

adott volna póstára. Erre az első eset a napokban következett be, a mikor a Mauthner Ödön magkereskedéséből 1039 póstai csomag került egy napon szállításra, noha a póstai szállításra nem alkalmas, nagyobb szállítmányok száma — melyeket vasuton továbbított a nevezett czég — körülbelül 400 volt e napon. E küldemények egy része nemcsak a monarchia legtávolabbi részeire, hanem a messze külföldre, sőt tengerentúlra lett szállítva, a mi egyrészt a hazai magkereskedelem örvendetes élénk-üléséről, másrészt pedig arról tesz tanu-ságot, hogy a nevezett czég már a legtá-volabbi idegen földön is jó nevet és bizo-dalmat vivott ki a magyar kereskedelemnek.

APROSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany. —

Keserű humor. Egy vidéki színházban az első szerelmes jutalomjátékánál csaknem egészen üres maradt a színház. A darabban egy szelge laik hangon valami hírt mond a hősnék, mire ez keserű humorral így szól: — Beszélj hangosan, hisz ugy sincs senki itt, a ki hallaná.

Gyermeki interpelláció. Egy 6 éves fiút tisztességesen elporolt a mamája. A műtét végrehajtása után a nagyreményű sarjadék odamegy a kanapén he-v-rő apjához s naiv komolysággal így interpellálja azt: — Ugyan kedves papa! hogy vehettél feleségül ily veszekedő asszonyt!

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

I.

Köszönet-nyilvánítás.

A lévai „Stefánia-árvaház” ja-vára a lévai uradalom 4 méter tűzfűt, Kovácsikné urnó zsirt és tőpörtyűt, Fizélyné urnó kalácsot voltak kegyesek adományozni. Fogadják az árvák halás köszönetét! Léva, 1891. apr. hó 2.

A „Stefánia-árvaház” gondnoksága.

II.

Midőn Léváról távozni — és új állo-másomat elfoglalni kötelességemmé tetetett, — ezen, nem szokatlan módon tartom köte-lességemnek számos jó barátim-és t. ismerőseim-től bucsút véve, Isten hozzádot mondani és csekélységet becses emlékkébe ajánlani.

Fercsák Ferencz,

kir. adóh. ellenőr.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Minden újságolvasó igényét teljes mértékben elé-gíti ki a napunkint megjelenő *Budapesti Hirlap*, a mire különösen az az általánosan elismert tény vall, hogy ez idő szerint a *Budapesti Hirlap* a legterjed-tebb és legkedveltebb lapja az egész országnak. A *Budapesti Hirlap* jellegébe főleg a következőkben nyit-vánul: *politikai czikkeinek* irányja, mint eddig, egy-ezentel is mindenkör nemzeti és a pártérdekektől füg-getlen. *Politikai hírei* széleskörű összeköttetések alap-ján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az or-szágyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közlelete felől távirati értesüléseket látják el a rendes le-elezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. *Budapesti Hirlap* távirati tudósításai maup már teljesen egy fokozat alatt a világsajtó legjobban szervezett hirszovalatával. A *Budapesti Hirlap* *Tárczarolata* a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A *napirendőket* kitűnő zsurnalisták szer-kesztik s helyi értesítés ismert leggyeesebb tudósítókra van bízva. *Rendőrségi és törvényeségi rovat*ai külön-külön szerkesztői a főváros sőté eseményeit is mindig előhangon tárgyalják, hogy a *Budapesti Hirlap* helyet foglalhat minden család asztalán. A *közgaza-dási rovat*ban a magyar gazda, birtokos, iparos, ke-reskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szük-séges. A *regényes-rovatokban* csak kiváló írók legújabb műveit közli. Mundezt a *Budapesti Hirlap*ot, valamint annak lapok utolsó oldalán levő hirdetését melégen ajánljuk az újságolvasók figyelmébe.

Az **Egyetemes Regénytar** újabb kötetbe. *Curly egy színész története* a cím: az Egyetemes Regény-tár legújabb kötetének, mely a vállalat VI. évfolyamá-nak 5. kötetét képezi. Irta Coleman John, aungból fordította Szigethy Sztlay Erzsike. A „Curly” rend-kivül érdekesen s voláiban van megírva. — A kötetben még egy másik igen kedves humorisztikus elbeszélést találunk, a címne: *„Mert maradtam én aglegénynek”,* mely szintén Szalayné gondos fordítását dicséri. — A kötet ára csinos, piros egész vászonkötésben 50 kr.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt 70 kr. 7 frt 90 kr. Kétszeres 6 frt 60 kr. 6 frt 90 kr. Rozs 6 frt 90 kr. 7 frt — kr. Arpa 6 frt. 40 7 frt — kr. Kukoricza 6 frt. 30 6 frt 50 kr. Bab 6 frt 80 kr. 7 frt — kr. Zab 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Lenese 7 frt — kr. 7 frt 50 kr. Köles 4 frt 80 kr. 5 frt — kr.

Nyiltter.

Hamisított fekete selyem Égesünk el egy kis szövet mintát, a melyből venni szándékozunk és az esetleges hamisítás rögtön napfényre jó: Valódi tisztán festett selyem azonnal összezsugorodik, ha-mar elalszik és kevés világos barna ha-mut hagy. — Hamisított selyem (mely hamar zsirosodik és török,) lassan tovább ég, különösen a szegőszálak pislogva égnék sötét barna hamut hagyva és elem-tében a valódi selyemmel, nem fodorit, hanem összezsugorodik. Ha a valódi se-lyem hamut összezsugorodik, szétporlik; a hamisított nem. — **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállító) Zürichben valódi selyem szövetéből mindenkinek szivesen küld mintákat porto és vámentesen házhoz szállít, darab és végzámra.

Április 5.

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 kr. kerül; helyszíni díjban — a kérés megjelölése mellett — figyelembe minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadóknál ad, ki levélbeli tudakozásra postabélyeg behúzás nélkül azonnal válaszol.

ÜGYNÖK!

Egy jelentékeny nagy magyarországi gazdasági gépgyár keres ügyes és megbízható ügynököt a vidéken kedvező jutalék mellett legelőnyösebb feltételekkel. Ajánlatok ezen lap kiadóhivatalához intézendők.

Ulreich Nándor
kovács mesternél.

Igás szekerekbe való új megvasalt kerekék kaphatók olcsó áron.
Léván,

1862/1890. tilkszám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verekélyi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a lévai takarékpénztár végrehajtónak Bossy János és Bossy Márk végrehajtást szenvedők elleni 2600 frt. tökéletlen és járuléki iránti végrehajtási ügyében a verekélyi kir. bíróság területén levő a végrehajtást szenvedők és pedig Bossy Máknak tulajdonát képező a csiffári 379. sz. tjkvben A I 1-13. rsz. a. felvett ingatlanra s azon épült házra 2376 frt. A + 1. rsz. a. ingatlanra 4 frt. A + 2. rsz. a. ingatlanra 4 frt. A II. 1. rsz. 2. szőlőfűvösre 84 frt. A II. 2. rsz. a. szőlőre 112 frtban; Bossy Jánosnak a csiffári 114. sz. tjkvben A L 1-13. rsz. a. s az I. 1. a. épült 5. számú házra 2616 frt. A + 1. sorsz. a. birtoktestre 24 frt. A + 2. rsz. a. birtoktestre 41 frt. A II. 1. sorsz. a. szőlőre

84 frt. az A II. 2. rsz. a. szőlőre az árverést 112 frtban ezenem megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi április hó 30 ik napján d. e. 9 órakor Csiffár község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-ában értelmeben a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Verekélyen a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1891. évi január hó 5-én.

Dillesz, kir. aljárásbíró.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és kiadók Csukási József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártvédek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval **MAGYARSÁG!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el: legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeinek iránya, mint eddig, ugy ezentul is mindenkor nemzeti és a pártvédektől független. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleté felől távirati értesülésekkel látnak el rmdes levelezők, minökkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hirlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobbban szervezett hírszolgálatával. — A „Budapesti Hirlap” Tárczarovata a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitünő zsmnaliszták szerkesztik s e helyi értesülés ismert leg-ügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatfai külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legezelszeűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt:

A „BUDAPESTI HIRLAP” kiadóhivatalának IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

Minek Pestje?
Minek Bécsbe?
mikor nálam minden elő-
pénz nélkül

50 krajczáros részletfizetésre
HOVÉ, ANGER, WILSON
SINGER, WEILLER

Varrógépeket



5 évi jótállás mellett kaphatnak.
Családi ezélokra 5 évi jótállás mellett Singer gépe-
ket ajánlok 36 frtért. Használt gépek becsérté-
tnek, vagy igazítottatnak jutányos áron.
Géptük, részek és csónak találhatók.
mo n mindig találhatók.
FISCHER MIKSA
kereskedése
Léván

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszek, 1889. Díszoklevél.	N. Plánkán, 1887. Arany-érem.	London, 1878. Díszoklevél.
----------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

CSIK JÓZSEF
és viz-
hatlan mészgyár
BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építomester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljár-
ságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mesztét
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállíthatnak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra kész-
séggel megküldetők.

Páris, 1867. Bronz érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem.	Triest, 1888. Arany érem.
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------	------------------------------

Folyékony arany és ezüst.

A vegyészetnek egy lényeges haladását képezi az ujonan föltalált folyékony arany- ezüst, stb. színekben, melyek e szakmába eső kö-
rökben osztatlan kedveltségnek örvendenek, megfelelnek mű- és dísz-
czélokra, mindennemű fa-, üveg-, porcellán-, kő-, fém-, papír-,
bőr-, viasztárgyak, husvéti tojás-, dió-, kép- és tükörkeretek,
kosáráruk, fa- és csont-faragványok, gypsfigurák, lámpa áll-
ványok és mindennemű tárgyak aranyozás- és ezüstözéshez.
Egyszerű kezelés által egy ecsettel a kívánt tárgyra lesznek festve,
fény- és tisztaság kifogástalan; nem ragad, s úgy egy gyenge átfes-
tés által a legjobb szilárdság és tartósság elérhető. Tekintve az
egyszerű kezelési módot, mindenki maga a megsérült kép- és tükör-
kereteit, faragványait és minden tárgyat kijavíthat, vagy egész ujonan
ezüstözhet, vagy aranyozhat.

Egy üveg ára ecsettel 30 kr., gyáros Kern Vilmos.

Raktár: Czirok J. Klain Ödön, Nyitrai és Társa uraknál és Kern testvéreknél Léván.

Első magyar

gazdasági gépgyár részvénytársulat

ezelőtt: GROSSMANN és RAUSCHENBACH

BUDAPESTEN, KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

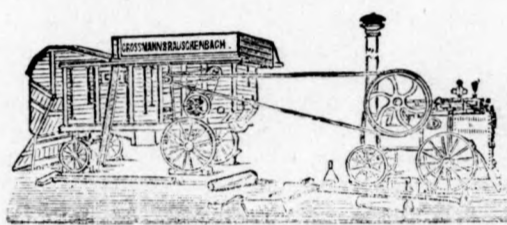
Lóvonatu vasuti állomás. Az osztrák-magyar államvasut indóházától 10 peroz távolságban

A legkedvezőbb feltételek mellett pontosan és olcsón szállít magyar készítményű mindennemű gazdaság-
gépeket, mint járgányos eséplőkészleteket, gabonarostákat s egyéb mezőgazdasági czikkeket es

gőzcséplőgépeket.

Különösen ajánlja szab. szeges reudszert, legújabb szerkezetű s legpontosabb kivitelű gőzcséplőgepeit.

Teljes jótállás. Leg-
előnyösebb beron le-
zés 3, 4 és 6 lő-
erejű mozgonyokhoz
és mozgonyokkal. A
magoknak legfőkele-
tesebb készítése, ki-
tünő tisztítása es osz-
tályozása mellett.



Szenafűtésnél kell
200—250 300—350
kl. szén (fuaránylag)
14 óra alatt.
Szalmafűtésnél kell
5—7 kéve szalma 100
kiszá kévéndél.
Cséplési képesség
5—7000, 7—10,000
középnagyságu kéve
1 nap alatt.

Verőléczes gőzcséplőgépek vasszerkezettel

6, 8, 10 lőerejű fa-, szén-, szalmafűtési mozgonyokhoz s mozgonyokkal.

nincs többé fogfájás!

Tisztelendő Benedekrendi szerzetesek

fogvize, fogpora és fogpásztájának

használata mellett,

2 arany érem: Brüssel 1880, London 1884.

A legmagasabb kitüntetések.

Boursaud 1373 évben
Péter feltalál-
pior által. tatott

A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének napo-
ként néhány cseppet vízbe téve, megakadályozza és gyógyítja a
fogak odvasságát, melyeknek fehérséget es szilárdságot kölcsönöz,
a mennyiben a foghúst erősíti, s teljesen egészségessé változtatja.
A t. olvasóknak valóban nagy szolgálatot vélek tenni, mi-
dön ezen legrégibb rs legpraktikusabb készítményeket becses fi-
gyelmökbe ajánlom, mert csakis az egyedül és legkitünőbb gyógy-
szer anidennemű fogfájdalmak ellen.



Alapított 1807. SÉGUIN 106. & 108. Rue.

Főügynök: BORDEAUX Croix de Segney

Kapható: minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerüzletben.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar ol-
vasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyor-
sasága, alaposága és sokasága, rovatának változatossága, kitünősége, a
különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t nép-
szerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e
mellett tárgyilagos hü tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazda-
sági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő
s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lap a, mert az
„Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s
alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos
s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szük-
sége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, annyi regény olvas-
mányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre,
ugy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, ré-
szint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak
az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásá-
ról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyet-
értés”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt
s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába
küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen
és bérmentve küld.